



# Bagatell

## IX

Tizedik évadja, amely annyi meglepetéssel várta, remekül indult. Tulajdonképpen már az első napoktól kezdve a Boden-tó környékén tekergett, itt ugyanis legalább egy tucat városa volt. Nyugodtan élhette hát fürdőzős időszakát, ami korántsem jelentette azt, hogy naponta legalább öt-hat órát ne dolgozott volna, hisz a magára kirótt penzumot a vasárnapok kivételével mindig szigorúan betartotta.

Egy verőfényes hétfői napon épp Radolfzell városában tevékenykedett. Történetesen egy díszmadarakkal kereskedő úr boltjánál, mivel előzőleg úgy döntött, hogy szükség esetén inkább versenyre kel egy-egy trillázó pinttyel, füttyörésző paradicsommadárral, semmint lemondjon a teljes épségben megmaradt gótikus épületről, melyhez ezen a délelőttön úgy ragaszkodott, mint valami architektonikus ihletforráshoz.

Dél körül elcsendesedett az utca, és a madaras is bezárta üzletét. Mégsem adta fel. Szerette a reménytelen ügyeket. Bármily keserves tapasztalatok fűzték is ezekhez, utólag soha nem bánta meg őket. A Couperin-menüett alatt éppen ezen révedezett, amikor egy biciklista tűnt fel az utcán. Alacsony, borostás arcú férfi fékezett le előtte, hogy aztán leszálljon kerékpárjáról, s karját a nyeregbe támasztva hallgatni kezdje őt. Rögtön Henryre gondolt. Maga előtt látta, ahogy New York utcáin karikázik, miközben lendületes ecsetvonásokkal teremti újra az arcokat, a fákat, az emlékeket. Hirtelen érteni vélte valamit Henry elgondolásaiból. Hisz valóban, miféle lehetőségekkel kecsegtet egy olyan állapot, amely már-már a totalitás közelébe ér. Mert mi másról is lenne szó!? Végtere is a művész a pedálozás közben úgy viszi fel a vászonra az elképzeléseit, hogy eközben szüntelenül résen van, azaz nemcsak az alakuló mű köti le a figyelmét, hanem az is, hogy lehetőleg ne kerüljön a járművek alá. Már csak azért se, mert a sárhányótól a művész feje búbjáig érő komplex műalkotáson egy elkülönített mű is szállítatik, amin a Pedálozó majd iksz dollárért túlad.

Amint befejezte a menüettet, a biciklista megszólította. A férfi a zeneszerző neve felől érdeklődött, ám ő tudta, ez csupán a szokásos trükk. Így is volt. A biciklis ember azon nyomban rátért egyik provence-i utazására, hogy aztán percekben belül kijelentse, ők ketten sorstársak lennének. „Na nem úgy, hogy én is muzsikus lennék”, mondta, hanem úgy, hogy kincs-kereső. Többé-kevésbé értette a célzást, úgyhogy azt hitte, az ismerkedésnek ezzel vége. Csak hogy tartogatott még a számára valamit, éspedig nem mást, mint magát a biciklit. A férfi

ugyanis a kurta szóváltást követően felajánlotta neki Opel márkájú kétkerekűjét, amelyet különben még akkoriban gyártottak, amikor Adam mester a rüsselsheimi üzemből kizárólag biciklikben és varrógépekben gondolkodott. Nevetve rázta a fejét, de Andreas hajthatatlan maradt, mert mint mondta, a muzsikát ő csak így képes szolgálni. Nem volt mit tenni, elfogadta.

Az ajándékozás technikai részét már a birtokon bonyolították le, ahová együtt autóztak, a biciklinek ugyanis sikerült helyet találni a Fehér Hajóban. Andreas a város szélén, egy maga építette faházban élt. Építési engedélye persze nem volt, ezért a házikót kétévkenként lebontatták vele, amit azonban ő újra és újra visszaeszkábált, mert Andreas a rendeletekkel ugyanúgy nem törődött, mint a veszélyekkel. Jó tíz évvel kettőjük találkozása előtt, amikor is a zöldhatáron megkísérelt Nyugat-Németországba szökni, és ami után egy Drezda melletti börtönbe két évre bekasztolták, időmilliomos lévén kitalálta, szakmát változtat. Voltaképpen szabadságvágyának köszönhetően hát aktuális foglalkozását, mert Andreas eredeti szakmáját tekintve kéményseprő volt; olyannyira, hogy előszobája falán még mindig ott lógott egy 70x70-es portré, amelyen éppen kimászik egy kéményből, és a mindenkori nézőre vigyorog; ezen a felvételen igazi szelídség bujkált a tekintetében, illetve a hála, hogy még mindig nem zuhan le a magasból.

Kiültek a kertbe. Andreasból csak úgy ömlött a szó, úgy, mintha hetek óta nem beszélt volna senkivel. Mosolyogva hallgatta őt, közben nézegette a birtokot, amely valóságos paradicsom volt. A fákkal, tujákkal beültetett kert szántások felé eső részén, ahonnan egy messzi barackosra lehetett látni, patak csordogált. Szomszédjától az ellenkező oldalon sövénykerítés választotta el, ami majdnem szemmagasságig ért. Embere a természet adományait dolgos munkával ugyan, de kétféleképpen aknázza ki: a kert egyik felében zöltségfélétet természet, a másik felében kizárólag dísznövényeket nevelt. A két világot közösen terméskövekkel kirakott út választotta el egymástól. Egyedül az utcafronthoz közeli terület zavarta meg az idillikus képet. Bizonyára nyomós oka volt annak, hogy miért pont itt raktározta kerékpárjait, majd fél tucatot.

Egy idő után Andreas az asztalon fekvő naplóról kezdett beszélni. Pontosabban mondván arról, hogy évek óta minden vele megtörtént lényeges dolgot lejegyez, és pedig percről percre. Erre ő elmosolyodott. Új barátja látta, hogy e mosoly több mint hitetlenkedés, ezért azt mondta, tegyenek próbát. Így is lett, mondott egy dátumot. Andreas a hónapot hamar megtalálta, a nappal azonban annál tovább birkózott. Idegesen lapozgatott ide-oda a naplóban, attól félve, hogy eljátszotta becsületét, amikor egyszerre csak felkiáltott, majd rábökött egy sorra, mely fölött ott kéklent az időpont, a percet leszámítva. Élcelődésére aztán, miszerint az iménti állítás nem egészen stimmel, Andreas csak hümmögött. Utána sóhajtott egyet, és felolvasta a két mondatot: „Szakítás Günterrel. Akárhogy fáj, így kellett lennie.” Miután barátja becsukta a naplót, egyszerre nehéz csend telepedett rájuk.

Érezte, játékkukkal valami kellemetlen emléket idéztek fel. Talán ha beszélteti barátját, gondolta, akkor könnyebb lesz. „Az történt ugyanis”, törte meg Andreas a csendet, hogy akárhányszor hívta fel a szellemi vezetőjét telefonon, az mindig épp a szükségét végezte. Maga csodálkozott leginkább e különös egybeesésén, mondta Andreas, mert neki valóban azokban a percekben kellett a támasz, amikor telefonált. Günter viszont idővel elveszítette a tanításhoz szükséges pozitív beállítottságot, és ezen a bizonyos napon magából kikelve ordította bele a kagylóba, hogy ő ilyen tanítvánnyal többé nem vesződik, „amin igencsak meglepődtem”, mondta Andreas.

A házigazda ekkor felállt, és a faházból előhozott egy igen vastag könyvet, amelyet saját kezűleg kötött be Új-Zélandról hozott kecskebőrrel. Ezeket a féltve őrzött lapokat különféle titkok vártak megfejtésre. Előbb azonban, mondta Andreas, el kell utaznia Lengyelországba, mert sziléziai rokonai a háború alatt aranyat ástak el egy tanyán, „aminek a megszerzése, kedves barátom, cseppet sem lesz egyszerű”, mivel az épület az utóbbi években idegen kézre került. Ezt követően Andreas tett még egy halvány célzást egy úgynevezett nagy fogásra is, de erről részleteket nem közölt. Ezzel szemben új programként azzal állt elő, hogy nézzék meg együtt az elektromos detektorát, melynek segítségével hamarosan a világ leggazdagabb emberévé válik.

Az ágy alól került elő Andreas szeme fénye. Úgy tapogatta-simogatta Andreas a műszert, mintha a szerelmese lenne. Talán ezért sem volt véletlen, hogy miután Andreas elrejtette a detektort, egyik kalandjáról kezdett beszélni. Arról, hogy egy napon Szardínia szigetére utazott, ahol névvel és címmel vízre tett egy palackba zárt levélkét, melyben arra kérte a palack nőnemű megtalálóját, hogy haladéktalanul keresse fel őt. „Nem fogod elhinni”, mondta Andreas,

egy év sem telt el, amikor egy hellén lány megjelent nála, meglobogtatta előtte a bizonyos levelet, és még aznap este vacsorázni mentek. Ám a dologból nem lett semmi, mondta Andreas, mivel a lány a Münchenbe akkreditált görög konzul fiának volt a jegyese. Így hát késő éjjel le-történ vett búcsút a lánytól a radolfzelli étterem előtt, ami érthető, tekintve, hogy elgondolása szerint jövődöbeli feleségének egy ilyen palackposta-történet kapcsán kellett volna feltűnnie.

Amikor négy óra tájban kísértáltak a Fehér Hajóhoz, hogy annak rendje és módja szerint elbúcsúzzanak egymástól, a kerékpárt mégsem vitte magával. „Majd a szezon végén”, ölelte meg új barátját, s beszállt az autóba.

Ebben az időben figyelt fel arra, hogy a délutánok a játék szempontjából jóval problematikusabbak, mint a délelőttök. Nem gondolta, hogy az emberek délutánonként fáradtak és elcsigázottak, vagy hogy a munka kiszigerelné őket. Nem. Mindazonáltal határozottan feszültebbeknek érezte őket ilyenkor, talán a sok felesleges beszéd, az elkerülhetetlen veszekedések, a mégoly szívélyes, illetve nem annyira szívélyes bolti kiszolgálás apró-cseprő kellemetlenségei miatt. Akármi volt is az oka, a változékonny hangulatú férfiak és nők nem lendítették előre a délutáni fellépések ügyét. Voltak olyanok, akik ha reggelente nem is látták rózsaszínben a világot, azért engedékenyebbnek mutatkoztak a váratlannal, a szokatlannal szemben, így például a délelőtti muzsikát kifejezett rokonszenvvel hallgatták, mi több, azt a járókelőkkel szembeni udvarias viselkedés aktív formájának ítélték, és mint ilyet, bőkezűen honorálták.

Csakhogy ezek a labilis egyének délutánra mit sem tudtak a bennük szunnyadó kiegyensúlyozottságról, és legádázabb ellenségeivé váltak. Milyen felháborító – méregette egyszer egy elszánt markdorfi férfi – kint játszani az utcán! „Hát nem veszed észre, hogy városkánk a gondolkodó polgárok jámbor közössége, amelyben mindenki az általános emberire törekszik? És akkor jössz ezzel az ömlengéssel! Mert mi más a zene, ha nem a gyanús érzések még gyanúsabb kitérása, holmi szubjektív elgyengülés, amit néhány zavaros elme mint valami lényegit tukmál ránk! Én azonban átlátok a szitán...!” – és legalább oly határozottan tiltakozott a szellemi rendbontás ellen, mint ahogy délelőtt védte volna meg őt valakinek az okvetetlenkedésével szemben. Persze az első percekben nem volt mersze, hogy megintse őt, megelégedett a leg-sötétebb pillantásokkal. Később azonban, hogy a szellem ügyét tetteikkel is védje, le s fel sétált előtte, majd a testvér nélkül maradt koldushoz hasonlóan feldöntötte a kottaállványt. Ahogy az várható volt, mindjárt szabadkozott, de aztán odasziszegte: „Szerencsétlen, inkább gondolkodj, ahelyett hogy az eszedet elfuvoláznád!”

A finomabb hullámhosszokra beállítódott nők még kínosabb helyzetekbe sodorták. Az ember azt hinné, hogy az a furcsa, karlendítős mozdulat valamiképpen a járásuk része, aztán meg hopp, előkerülnek valahonnan, és csattan a pofon. Volt egy hölgy, akinek meglehetősen nagy kockázatot jelentett a közelsége. Mert valóban a kezeivel akrobatikázott, mintha csak így tudta volna koordinálni ingatag járását. Bár az ilyeneknél nem könnyű eldönteni, hogy a lábak gyengesége miatt oly furcsa a kézmozdulatuk, vagy ellenkezőleg, a kézmunka következtében lesz problematikus az előrehaladás. Mindennek a tetejébe ez a hölgy időnként még próbára is tette a járókelőket, mert szoknyáját bizony olykor-olykor felrántotta.

Jómaga ilyenkor rémülten pislogott, miközben egyre inkább arra a véleményre jutott, hogy a polgárok a hölgy mutatóvívát az ő zenéjével kötik össze. Feddő nézésükből vette ezt ki, ami ha közvetett módon is, de neki tulajdonította a pernahajderpozíciót, ezt a gyerekeket meg-rontó lábközi szellőztetést.

Pedig az ideggyengék egy része nem viselkedett különösebben feltűnően. Le s fel sétáltak az utcán, és ha elé értek, legfeljebb az arcuk torzult el, és nem feltétlenül a zene miatt. Mert lehet, hogy nem a hőséget, nem a szokásosnál nagyobb ricsajt és még csak nem is a hentes kóklerségét percipiálták váratlanul vagy épp utólagosan, hanem az ő idegenségének a tényét. Azaz mindaz a kellemetlenség, ami aznap a nyakukba szakadt, azonos lett a személyével.

Ha ilyen történt, egyes egyedül magát okolta, amiért nem olvasta le előzetesen az emberek arcáról, hogy miként is lennének a delet követő idővel. Bizonyos városok lakói sehogy sem képesek megbirkózni a délutánokkal. Nekik a déli harangszó utáni napszak alattomos ügyet jelent, amit csak csendben, csak háborítatlanul tudnak átvészelni. Amennyiben évek óta ez a módszerük, akkor ebbe nem léphet be egy idegen, és főként nem zenével. Illetve az hagyján, hogy bemegy a városba, végtére is ezt nem tilthatják meg neki. Azt azonban nagyon is elvár-

hatják, hogy válságos óráikat, amikor délutánjaikból legszívesebben délelőttöket csinálnának, tartásuk tisztelőben. Mert a délután minden dolgok legelviselhetlenebbike, különösen nyáron. Ilyenkor lepi meg őket az igazi fásultság, ami szinte émelyítő a megszokott tompultság-hoz képest. Úgyhogy ezt a forró vagy csak éppen-meleg semmilyeniséget ne ellenpontosza itt nekik senki! Mert ha a kisvárosról épp ilyenkor derül ki, hogy mennyire nem lehet benne élni, akkor legalább ne emlékeztessék őket erre. Maradjon meg mindenki a saját élményvilágánál, annál a jól ismert letargiánál, melyben csak fagyaltot meg süteményt lehet fogyasztani.

Amióta eszét tudta, mániákus megfigyelőnek számított. Ha teheti, ezekben a hetekben is a tekinteteket, az orrokat, a szájtartásokat lesi, előadói státusával azonban ez nemegyszer összeüt-közésbe került. Így hát arcok helyett kénytelen volt a csípőket, a bokákat, a lábszárakat figyelni; a protéziskészítők buzgalmával vizsgálta az emberi végtagokat. A dolog nem esett nehezére, mivel az évek során kidolgozott egy olyan előadói módszert, mely játék közben egyfajta nézési szabadságot biztosított a számára.

A mű mindenkori tempójától függően hol pillanatnyi, hol meg hosszabb nézegetésre is sort kerített. Azt a fajta képességet fejlesztette ki magában, amit az a színész mondhat a magáénak, aki a színpadon úgy él együtt érzékeny közönségével, hogy közben nem kacsintgat ki a tragikus hős hitelesen felépített szerepéből. Következésképpen báméskodása alig súrolta az önkényesség, a kedvtelésből nézegetés határát. Ezzel együtt – egy speciális technika segítségével – a látottakat megpróbálta az éppen soron lévő dallamba becsempészni. Ha például egy idős néni felpuffadt, visszeres lábára esett a pillantása, akkor andantéja lassan emelkedő sorát a korábban alkalmazott különválasztás helyett átkötötte, mintha csak a B-A-C-H négyest fáslizta volna be. Máskor egy-egy szőrös női láb – melyet elfelejtettek legyantázni vagy leborotválni – hallattatta meg vele az egyébként tisztán intonált hang melletti szörtyögést, amit a hozzáértők *szőrös* hangként szoktak definiálni. Vagyis testzenei kísérletein túl olykor biotechnikai trükkökkel is élt.

Ha egy-egy arcon mégis megakadt a tekintete, egészen különös dolgokra lett figyelmes. Olykor-olykor egy himlőhelyes férfi pattanásai is szokatlan fényben fürödtek előtte. Ilyenkor úgy tűnt, nem is pattanások azok, amiket lát, hanem érdekes kis gömböcskék, játékosan tömör felületek, melyek a szó szoros értelmében, akár a rügyek, hirtelen kinyíltak. Egyszer az egyik úrnál ezt külön megfigyelte. Ennél az esetnél a kerek dombocskák alatti nedvet határozottan illatos folyadéknak képzelte, amolyan parfümnek, amit a domború aknába fecskendeztek.

De arra is volt példa, hogy az előtte időző néni görbe orrát az éppen játszott mű hangpermete kiegyenesítette. Nem akarta így látni. Mi több, azon volt, hogy az orr megőrizze dőlésszögét, meg azt a nyergen lévő púpocskát. Az izgató orrkonstelláció felett mégsem hunyhatott szemet. Egy ihletett rajzoló sem tudta volna papírra vinni ezt a zenétől súrolt orrot, amely idővel egyre inkább fenséges kitüremkedésnek hatott, mialatt persze a két enyhén szőrös barlangból továbbra is láthatatlan karikákban áradt kifelé a szén-dioxiddá lett művészeti élmény. Ilyen pillanatokban akár egy bumfordi orr is elveszítheti tömegét, noha a tekintélyes forma jelentős súlyt feltételez. Látott ebből is eleget. Amúgy a tökéletes orrok nyavalyás unalmából rángatta ki egy-egy érdekes példány. Ilyenkor végre kapott valami elégtétellel felérő biztatást, amit a hibátlan orrok szeplőtelensége folyton elvett tőle. Ezek közül néhányat alkalomadtán örömmel megcsavart, pengével felhasított volna, hadd formálódjék az a hivalkodóan egyenes nyereg. Akkor végre talált volna rajtuk valami nyugtalanító horpadást, valami elbizonytalanító mélyedést, ami gondolkodásra készített. Ezért különösen hálás volt a zenének, hogy a beavatkozást a maga különleges eszközeivel elvégezte.

Máskülönben meg volt győződve arról, hogy a muzsika elvágódó hullámai úgy hatolnak be a bőr alá vagy egyenesen le a gyomornedvekhez, ahogy a lelkünkbe is. Ezért nem lepődött meg azon, hogy az előtte álldogáló emberek miért babrálják oly nagy előszeretettel az arcukat, miért nyomkodják olyan szorgalmasan a halántékukat, mintha csak a kötőszövetekben bujkáló rezgéseket akarnák megtámasztani. Neki úgy tetszett, hogy a dallam és főként a ritmus hozzásegítette ezeket az embereket saját szervezetük összehúzódásának, illetve kitágulásának érzékeléséhez, vagyis a bennük zajló különös folyamatok észleléséhez, ami így közelebb juttatta őket saját magukhoz. Ezek nélkül az előtanulmányok nélkül aligha fejleszthette volna tovább Fjodor Mihajlovics egyik érdekes elgondolását, annyi szent!

## IX

A folytatás azonban jóval több bonyodalmat hozott. Először is július végétől folyton esett, amit megdöbbenve láttamozott, mivel emlékezete szerint vándorlásai során ez még nem fordult elő. Elkeseredetten tanulmányozta az újságok időjárás-jelentéseit, melyek nem sok reményre kecsegtették; a szakemberek még legalább egy hét ítéletidőt jósoltak. Még a Monarchiához hű emberét is felhívta, de ő sem szolgált kedvezőbb hírekkel. Ekkor úgy döntött, hogy meglátogatja Stefanie-t.

Csakhogy Stefanie időközben idegszanatóriumba került. Az történt ugyanis, hogy találkozásuk után nem sokkal szemeit ismét a brazil őserdőkre vetette. Mit vetette! El is indult az irányukba, és pedig immár lelkiismereti alapon. A frankfurti repülőtérig baj nélkül el is jutott, kálváriája csak ott kezdődött. A Lufthansa egyik alkalmazottjával gyűlt meg a baja, aki nem volt hajlandó ingyenjegyet adni neki a riói járatra. Ekkor úgy tűnt, le kell mondania az utazásról. Aztán kiderült, hogy mégsem, mert mialatt a német viszonyok tényleges megújulásának szükségességéről elmélkedett, megérkeztek a mentősök, és betuszkolták a mentőkocsiba. Stefanie felháborodva tiltakozott, hogy ő repülni, és nem sétakocsikázni akar, mire beleinjekcióztak két adag nyugtatót.

A szanatórium a közeli városban volt, így rövid időn belül odaért. Igen ám, de amint az épület rácsos ablakaira felnézett, elbizonytalanodott. Vajon felismeri őt Stefanie? Hátha megint az ikrekkel vagy az őserdő szellemeivel viaskodik, ha pedig így lenne, az akár el is homályosíthatja az ő alakját, tavalyi beszélgetésüket, és esetleg még bajba is kerülhet.

Stefanie azonban hál'istennek elemében volt. Ezt az egyik nővérkétől tudta meg, akinél szobája felől érdeklődött. A nővérke mesélte azt is, hogy a hóbortos lány már a megérkezését követő negyedik napon levágott egy pasast a kötélről a női vécében, mely tettéért a belügyminiszter a jövő év elején életmentő kitüntetést fog átnyújtani neki. És arról is tájékoztatta, hogy Stefanie énekével, gyönyörű hangjával vigasztalja társait. Egy fiatal ápoló bele is szeretett.

Stefanie egyedül ült a szobájában, dúdolgatott, de ezúttal magának. Amikor meglátta őt, az örömtől felsikoltott, és a nyakába ugrott. Éppen csak váltottak néhány szót – tulajdonképpen azzal a természetességgel, mintha szobatársak lennének –, amikor Stefanie karon ragadta, és elrángigálta a folyosó végére, ahol bemutatta neki Rudolfot. Ez a férfi a filozófia nagydoktora volt. A helyi egyetemen tanított évekig általános logikát és esszenciális ontológiát. A hivatásszerű gondolkodás kicsit felbillentette biológiai háztartását, mert vézna karjaival, horpadt mellkasával egy fejlődésben megállt kamaszfúrára emlékeztetett. Stefanie megpróbálta őt szóra bírni, a férfi azonban sehogy sem állt kötélnek, pedig, ahogy erről Stefanie utólag beszámolt, az osztályra kerülése óta szinte mást sem csinált, csak monologizált.

Amint visszatértek a szobába, brazilinája rögtön Rudolfról kezdett mesélni. Állítólag – fogott bele énekelve Stefanie – Rudolf éveken át naponta szónokolt az egyetemi város főterén, amivel kezdetben nem is lett volna semmi probléma, mert az emberek azt hitték, napozni jár ki, levegőzni, hisz szegény igen sápadt volt. Az, hogy beszél, senkinek sem tűnt fel. Valami azonban történhetett vele, folytatta Stefanie, mert felbátorodott, vagyis dinamizálta a dolgot, mi több, bizonyos idő elteltével üvöltözött. Mégsem ez okozta vesztét, hanem új szokása, a gesztikulálás. Egyeseket ugyanis egy-egy lendületesebb érvelésnél véletlenül ugyan, de eltalált, amit még megúszt volna, mondta Stefanie, mert ha netán veszekedés támadt, mindig sikerült meggyőznie az érintetteket, hogy ártatlan, elvégre a legidétlenebb pillanatban értek elé, és előadásába, talán nagyon is készakarva, belegyalogoltak, mert itt, hajtogatta ilyenkor Rudolf, nem kezéről, nem öklökről lenne szó, hanem az ő térben kiterjedő interpretálásáról. Képzeld, mondta Stefanie, a városi rendőrfőnök felesége pecsételte meg a sorsát, akit egy kora délután valósággal letaglózott. Ekkor Rudolfot éppen a kanti magánvaló izgatta fel, mivel komoly kétségei támadtak a legújabb Ding-an-sich-értelmezésekkel kapcsolatban, adta elő Stefanie, aki aztán hozzátette, hogy a filozófus ennél az esetnél tényleg vétlen volt, mert az asszony ekkor már jó két évtizede hang-vonalak mentén közlekedett. Éppen rátért volna e vonalak egyikére, amikor Rudolf tenyere egyszerre csak az asszony nyakán csattant.

Mivel Stefanie már túljutott a repülőtéri incidenst előidéző válságon, nem igazán értette, miért tartják fogva. Bár azt is mondta, hogy amióta levágta azt a szép arcú férfit a kötélről, azóta valamennyire megbékélt a helyzetével. Különösen azután, hogy Rudolfot, mint valami

készüléket hangoló műszerész, átkapcsolta a konkrétumok sávjára, amivel igencsak radikális fordulat állt be a filozófus életében. „Engem azóta a társadalom átalakításáról szóló elméletével szórakoztat”, mondta Stefanie. Ennek során az is kiderült, hogy a tudós embert a teológia hidegen hagyja. Egyszerű keresztretjvényt látott benne, melynek megfejtése ez volt: „Egy nagy lőtúrót nektek! Várjatok, és tegyétek a dolgokat!”

Ezután még órákon keresztül hallgatta Stefanie-t. Igen, órákon át hallgatta őt, miközben az egy évvel azelőtti kempingezés egyre álomszerűbbé vált benne, hogy aztán a percek múlásával a szíve környékén valami először csak feszülni, majd pedig lüktetni kezdjen, ami még akkor is tartott, amikor késő este kilépett az idegstanatórium kapuján. Tudta, valami nagyon ésszerűtlent fog csinálni. Észak mellett döntött.

Egy jó hét múlva már a frízek földjét taposta, azt a vidéket, melynek lakóiról a német ajkúak annyi rosszízű viccet farigcsálnak. Sok egyéb mellett az annyit emlegetett északi fény vonzotta ide, a hegyek nélküli síkság, és persze a mediterrániumhoz képest jóval nyugtalanabb tenger, amely nem igazán kényezteti el a környéken élőket. Hollandián keresztül ment, miután néhány napot eltöltött Terese országában, azaz Belgiumban. Ugyanakkor a hatástörténetre szakosodott kutató hangja is megszólalt benne, azé a szakemberé, aki kíváncsian várja, hogy a sanyarú időjáráshoz szokott férfiak és nők miként viszonyulnak majd egy bizonyos fajta poézishez. A tervezett művészetszociológiai munkát azonban háromnapos utazgatást követően egy igen kellemetlen eset zavarta meg.

Az egész azzal indult, hogy miután egy hamisítatlanul szeles wilhelmshaveni reggelen kikészülődött a Fehér Hajóból, eszébe jutott, hogy hetek óta nem váltotta át a keresetét. Legalább tíz-tizenöt kilogramm aprópénz volt nála. Sokszor húzódozott attól, hogy nap mint nap újabb és újabb üzletekbe térjen be apróját bankókra váltani. Az viszont még soha nem történt meg vele, hogy ilyen hosszasan halogatta volna a váltással járó procedúrát. Súlyos mulasztásnak ítélte a dolgot, különösen azért, mert a jókora summával kétszer is országhatárt lépett át.

Megkéséssel ijedséggel ült vissza a Fehér Hajóba, és a tengerhez hajtott, ott is egy olyan helyre, ahol nem lephette meg senki. Miután leállította a motort, bekapcsolta a rádiót, majd az ágy alól kihúzott egy ládát. Ebben tartotta a szerszámokat, a motorolajat, de most a pénz volt benne. Felnyitotta a faláda fedelét. Két áruházi nejlonszatyor fehérlett előtte; mindkét szatyor színültig volt apróval. Mivel szerette a tiszta ügyeket, a szatyrok tartalmát az ágyra öntötte. Tekintélyes pfennig- és márkahalom magasodott előtte, amit most válogatni kezdett. Miután szép sorjában kigyomláta az idegen valutaneveket a pénzhalomból, már kizárólag a német nép büszkesége csillogott-sárgállott. Ebben a pillanatban igazat adott azoknak a bankároknak, akik az európai árfolyamokat ehhez a pénznemhez igazítják. Végigsimított a halmon, azzal a gyengédséggel, amellyel annak idején olykor Anna előtt bolondozott, majd miután a pénzt visszarakta a szatyrokba, elindult a városba.

A belvároshoz közel parkolt le, nem messze egy furcsa nevű tértől. Mint aki a vastelepre igyekszik, cipelte szatyrait, melyek tartalma minden igyekezete ellenére meg-megcsörrent. A lehető legtermészetesebben próbált haladni, s csak akkor gyorsította fel lépteit, ha egyik-másik gyalogos furcsán méregette. Legalább fél órába telt, amíg elérte az első bankot, ahol azonban sajnálkozva közölték vele, hogy nem tudnak segíteni.

Bosszúsan fordult ki az ajtón, s folytatta egyre kellemetlenebbé váló útját. Ha csak kellemetlen lett volna... Néhány méter után már rémületes volt, mert két rendőr közeledett felé a járdán. Nyomban megállt, és bámulni kezdett egy kirakatot. Nem igazán tudta, miféle kirakat előtt áll, de szerencsére nem volt ideje ezen sokat tünődni, mert egy idős néni topogott mellé, aki pontosan a jobb lábánál lévő nejlonszatyrok mellé állt le pihegni, a szatyrokban ugyanis hirtelenjében a lábánál talált helyet. Amint a rendőrök a kirakathoz értek, rögtön úgy tett, mintha társalogna a nénivel. Társalgott is. Kérdésére, hogy hol talál bankot a környéken, a néni egy közelben álló épületre mutatott.

Amint belépett a bankba, rögtön észrevette a masinát; a pénztárlablak mögött volt. Még a tengernél tisztázta magában, hogy masinás bankra lesz szüksége, arra ugyanis gondolni sem mert, hogy kisebb tételekben szabaduljon meg terhétől. Ez akár több napos elfoglaltságot jelentett volna, erre pedig nem volt se kedve, se ideje. A pénztárlablakok közül a szélsőnél várt a legkevesebb ügyfél. Ide állt hát be. Úgy tett, mintha a szomszédos C&A-ból ugrott

volna át, mivel az óra- és ékszerkereskedőnél túlköltekezett. Valójában igen sötét gondolatok jártak a fejében. Hol pénzmosónak érezte magát, hol meg valami földalatti párt gazdasági felelősének, aki a szimpatizánsoktól begyűjtött összeget végre-valahára befizeti a pártközpontnak. Már csak egyetlen férfi állt előtte, amikor eszébe jutott az elmúlt hetek fellépéseinek egy-egy jelene: a ráncos kezek, a meghatottságtól átnedvesedett szemek, a befejezések utáni taposok. Cudarul érezte magát. Most akkor mi lesz a poézisével? Hagyni fogja, hogy az érzések ott zuhogjanak-csörömpöljenek ennek a derékig érő masinának a gyomrában? Nem volt ideje tépelődni. Ő következett.

Amikor előadta, hogy mi jártnban lenne, a banktisztviselő felhúzta szemöldökét, majd nekiszögezte a kérdést, mégis, mennyi lenne az a pénz? Válasz helyett felemelte a két szatyrot. A banktisztviselő ekkor kicsit elgondolkodott, aztán intett, hogy fáradjon a belső ajtóhoz, mert a szatyrokat csak ott tudja átvenni.

A tranzakción átesve megkönnyebbülten foglalt helyet a pénztárral szembeni széken. A gyors siker elfeledtette vele az iménti képeket. Már zsebében érezte a különféle címleteket – a százásokat, az ötveneseket, a húszásokat, a tízeseket –, és úgy tervezte, hogy egy kiadós ebédrel lepi meg magát. Ebben a szelíd eufóriában azonban teljesen elkerülte a figyelmét, hogy a banktisztviselő éppen csak letette a nejlonszatyrokat a pénztároló elé, de aztán nem csinált semmit. Erre csakis akkor jött rá, amikor a banktisztviselő a pénztárolakhoz szólította, s elkérte útlevelét. Nem értette, miért van rá szükség, de odaadta a dokumentumot. Abban bízott, a banktisztviselő végre dolgához lát. Csakhogy a férfi ekkor felemelte a kagylót, és a rendőrséget tárcsázta. Hamarosan beszélgetni kezdett valakivel.

Azt hitte, sohasem lesz vége a beszélgetésnek, amiből csak szófoszlányokat kapott el, de számára azoknak sem volt sok értelme. Helyzetét egyre kilátástalanabbnak érezte, és már-már a legsötétebb események rémlettek fel előtte, amikor a férfi végre letette a kagylót, és magához szólította, majd útlevelét lapozgatva bizalmatlanul ráemelte tekintetét. Csak ezután kezdte fontoskodó hangon részletezni, hogy városukban hoztak egy törvényt, mely alapján a nejlonszatyorban lévő pénzt nekik ellenőrizniük kell. Vagyis mindaddig, amíg nem tisztázódik a pénz eredete, nem adhatja vissza. És az útlevelet sem. Városukban ugyanis, pislogott gonoszán a férfi, gyakori a cigarettát árusító automaták feltörése. Mint ahogyan a múlt héten is történt, tette hozzá sokatmondó mosollyal, mert talán már a markában érezte a nyomravezető juttalmát.

Egy jó fél óra telhetett el a legnagyobb kétségbeesésben, amikor hirtelen eszébe jutott Ludwig, a h-i banktisztviselő, akinek az esküvőjén egy évvel korábban játszott, mivel egy feszített tempójú menetelés részeként két napig a városában maradt, többek között a bankja előtt, ahol Ludwignak bebizonyította, hogy nála megfelelőbb hangulatfelelőst aligha lehet találni. Őt hívta hát fel. A bankból, mert hogy az egyik alkalmazott igen készségesnek mutatkozott.

Bár a közben megérkezett rendőrtiszt kész ténynek vette, hogy személyében végre sikerült fülön csípnüük egy foszto-gatót, nekilátott a kihallgatásnak. Majd tíz percen keresztül válaszolgatott a legkülönfélébb kérdésekre, mígnem Ludwig végre átküldte a faxot. Nem kevés örömet szerzett neki, hogy negyedórával a kihallgatás után egy német bankigazgatót kioktathatott. ■ ■ ■



**Barnás Ferenc** (Debrecen, 1959): Márai- és Aegon-díjas író. Legutóbbi könyve a Kalligramnál *A kilencedik* (2014). *Bagatell* című regényének második, átdolgozott kiadása 2015-ben jelenik meg a kiadónál.